

ETXEPARE LITERATUR SARIAK BANATU DIRA IRUÑEAN

Iruñea, 2005-V-05

*Xabier Kintana:
«Era honetako sariak mintzairaren erabilera
eta lantzea bultzatzen dute»*

Alberto Ladron eta Ruben Ruiz izan dira Nafarroako udal euskara zerbitzuek antolatu duten I. Etxepare Literatur Sarien irabazleak. Ladron *Tunguska* izeneko zientzia fikziozko lanarekin nagusitu da helduentzako literatura sailean, eta Ruizen *Nora doa argia?* narrazioa izan da haurrentzako lanen artean irabazlea.

Sortu berri diren sari hauekin, besteak beste, Nafarroako literatur lehia- keten alorrean zegoen hutsunea bete nahi izan dute antolatzaileek. Sari-emate ekitaldia maiatzaren 5ean izan zen, Iruñean. Udal ordezkariekin batera, Xabier Kintana eta Andres Iñigo euskaltzainak izan ziren ekitaldian.

Honela mintzatu zen Xabier Kintana Euskaltzaindiko idazkaria:

Euskaltzaindiaren izenean, Etxepare literatur sari honen antolatzaileoi eskerrak eman nahi dizkizuet honako inbitazioagatik. Gure euskaltzainburuari, zoritxarrez, gaur ezinezkoa gertatu zaio etortzea eta, beraz, haren ordezkoa nauzue. Ohore pozgarria da hemen zuekin egotea gure hizkuntzaren aldeko ekitaldi honetan. Euskaltzaindia, dakizuenez, hizkuntzaren arautze eta ikertze- az gainera, batez ere hizkuntzaren biaz arduratzen da, eta beraz begi on-onaz dakuski era honetako ospakizunak, mintzairaren erabilera eta lantzea bultza- tzen dutelako.

Gure ustez, hizkuntzak, harreman eta zeregin formaletarako ez ezik, atse- ginerako eta gozamenerako ere izan behar du, eta literatur lanek bete-betean egin dezakete funtzio hori. Hiztunari gozatzeko parada ematen ez dion hiz- kuntzak nekez egingen du aurrera.

Ahokotasuna garrantzitsua izan da oso gure literatur tradizioan. Gaur egun ere, ahokotasuna berriz indartzen ari dela dirudi. Horren ondoan, ida- tzizko jarduna ere ezinbestekoa da, eta idatzizkoaren barruan literatura ezin-

besteko osagaia dugu. Hizkuntza ororentzat da mesedegarri idatzizko literatur-lanak sortu eta hedatzea.

Euskarazko literaturak mendetako ibilbidea egina dauka. Ibilbide horretan, euskara batuaren sorrera eta hedatzea, Euskaltzaindiak gidatuta, mugarrigarrantzitsua izan da. Horren erakusgarri dira, esaterako, gaur egun sortu eta argitaratzen diren hainbat lan, baita gisa honetako sarietara aurkezten direnak ere. Euskaltzaindiak txalotu egiten du honelako ekimenetan egiten den ahalegina.

Literatur Sariak hainbat idazleren lanaren pizgarri izan dira eta gure aurrekoek ere arras ongi zekiten hori, Anton Abadia zuberotarrak adibidez, XIX. mendean Iparraldean Lore-Jokoak antolatu zituenean. Literatur deialdi hauek oso egokiak izaten dira, alde batetik, idazle berriak euskal alorrera erakartzeko, eta, aldi berean, lehenagotik lanean ari zirenak ere beren lanean bermatu eta aitzinatzeko.

Ez dezagun ahantz idazleak hitzaren, mintzairaren artistak direla. Beraiei esker hizkuntzak bide, forma eta tankera berriak eskuratzen ditu, ez-ohiko soinetan jantzen zaigu, hitzunen begi-belarrietarako are ederrago, are interesgarriago, are erabilgarriago, bihurtuz. Hortaz, euskarazko literatura, sormena, produkzioa... euskararen normalizazioaren bultzatzaile dira.

Euskara bultzatu, sustatu eta laguntzeko bideak asko dira, eta guztiok geure eguneroko bizimoduan, nahi izanez gero behintzat, beti topa dezakegu baten bat: adibidez, seme-alabei euskal izenak ezartzea, gure txartel pertsonala, denda edo elkartearen izena eta jatetxeko kartak elebidun jartzea, euskarazko argitalpenak erostea, errentaren aitortpena euskaraz egitea, eta batez ere, gure artean euskaraz mintzatuz, ingurukoei etsenplua eta, zergatik ez, inbidia motibagarria ere emanez. Eta sustatze-bide horretan literatur sariak ere lagungarri gertatzen dira, lehen esan dudan bezala, gure hizkuntzari sormenaren bide berriak irekitzen dizkiotelako.

Gure Bernardo Atxagak zuhurki esan bezala, hizkuntzak dira zenbat eta erabiliago are aberatsago bihurtzen diren gauza bakarrak. Hortaz, darabilgun euskara, eta erabilera horrek, ahoz, idatziz zein irakurritik, indartu, bultzatu eta edertu egingo du gure hizkuntza. Eskerrik asko guztioi, eta zorionak, bihotz-bihotzez, idazle sarituei.